

Betreft: vergadering van commissie Werk
Datum: donderdag 14 mei 2009
Tijd: 19.30 uur
Locatie: Rietkerkzaal, Provinciehuis, Visarendreef 1 in Lelystad

Aanwezig zijn:

De heren R.J. Siepel (voorzitter), N. Benedictus (VVD), W.C. Noordegraaf (VVD) en R.T. Oost (CDA), mevrouw H. Nijhuis-Ovinge (CDA), de heren P.T.J. Pels (PvdA), E. Taskin (PvdA), N. Demirbilek (SP) en K. Tadema (ChristenUnie), mevrouw A.S.M. Roda (GroenLinks), heren M. Bogerd (SGP) en S. Jokhan (commissiegriffier)

Ook aanwezig is:

Lid gedeputeerde Staten: gedeputeerden H. Dijkstra (tot 21.50 uur) en A.L. Greiner (vanaf 21.20 uur)

Afwezig is:

Heren T.H. van der Wal (SP) en F.N.E.M. van Schoot (GroenLinks), mevrouw G.A. Dijkstra-Oostindie (PvdD).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Vaststellen agenda

De commissie stelt de agenda ongewijzigd vast.

3. Mededelingen

Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw G.A. Dijkstra-Oostindie (PvdD) en de heer F.N.E.M. van Schoot (GroenLinks). De heer Van Schoot wordt vervangen door mevrouw A.S.M. Roda.

4. Verslag van de vergadering van 26 maart 2009

Er zijn geen schriftelijke tekstwijzigingen ontvangen. Tijdens de vergadering zijn er geen op- of aanmerkingen. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

a. Lijst van toezeggingen

- Punt 1. (Revitalisering van bedrijventerreinen): De SP vraagt wanneer hierover nadere informatie verwacht kan worden. De voorzitter verzoekt de SP om deze vraag tijdens de bespreking van de jaarstukken 2009 nogmaals aan de orde te stellen, omdat dit onderwerp daar ook onderdeel van uitmaakt.
- Punt 2. (Effecten maatregelen rondom de Hollandse Brug): De ChristenUnie vraagt wanneer zij de evaluatieresultaten tegemoet kan zien; het eerste kwartaal van 2009 is immers al verstreken. Gedeputeerde Dijkstra antwoordt, dat de resultaten in het tweede kwartaal van dit jaar bekend zullen worden.

b. Lijst van moties

Er zijn geen opmerkingen.

5. Lijst ingekomen stukken d.d. 14 mei 2009

Er zijn geen opmerkingen en de stukken worden ter kennisgeving aangenomen.

6. Lijst ter kennisneming stukken van 14 mei 2009

Er zijn geen opmerkingen en de stukken worden ter kennisgeving aangenomen.

7. Door fracties ingebrachte onderwerpen

a. Vervolg initiatiefvoorstel OV Scouts

Eerste termijn

De VVD geeft een korte inleiding, waarin zij onder andere aangeeft het te betreuren dat er zoveel tijd is verstreken tussen de indiening van het initiatiefvoorstel in januari 2008 en nu. Het Statenlid dat het initiatief inbracht, heeft de tijd die het kostte om het initiatief zelf uit te werken onderschat en spreekt zijn excuses daarvoor uit. Het inbrengen van initiatieven door Statenleden is een goed streven, maar de uitvoering ervan moet worden overgelaten aan het college en de achterliggende organisatie. Om die reden staat het initiatief nu opnieuw op de agenda.

De SGP vindt dat het de VVD siert, dat zij toegeeft dat de uitwerking te lang op zich heeft laten wachten, maar zij vindt ook dat het gaat om het doel: kwaliteitscontrole. De partij ondersteunt de wending die de VVD voorstelt en hoopt dat de ambtelijke dienst inderdaad sneller werkt dan een bestuurder. Zij zal dat ook toetsen vanaf dit moment.

Het CDA sluit zich aan bij de SGP en aanvaardt de excuses van de VVD. De partij is nog steeds positief over het idee, maar vindt het wel jammer dat er tijd verloren is gegaan.

De SP steunt het voorstel, maar geeft aan met een soortgelijk initiatief te willen komen.

GroenLinks kan zich vinden in het voorstel.

De ChristenUnie is positief over het voorstel. Wel vraagt zij zich af wat er blijft liggen als dit initiatief door GS uitgewerkt gaat worden. De SGP vraagt bij interruptie of de ChristenUnie bereid is om dit voorstel te laten vallen als zou blijken dat door de uitwerking ervan veel werk zou blijven liggen. De ChristenUnie antwoordt, dat dat afhankelijk is van wat het kost en dat zij die afweging pas kan maken als zij het antwoord van het college heeft.

De PvdA vindt dat het de VVD siert, dat zij het zo heeft opgepakt. De PvdA vindt het nog steeds een goed voorstel. Zij vraagt het college of dit aanleiding is om het onderwerp extra voortvarend op te pakken.

De voorzitter constateert dat de commissie instemt met het voorstel om de uitwerking over te dragen aan GS en concludeert dat er dan drie vragen zijn voor GS: Wil GS de uitwerking op zich nemen, wat blijft er dan eventueel liggen, kan het extra voortvarend opgepakt worden?

Gedeputeerde Dijkzma antwoordt, dat het college bereid is om het voorstel uit te werken. De omvang van de werkzaamheden moet geïnventariseerd worden, waarna duidelijk zal worden wat er dan blijft liggen. Indien er extra capaciteit voor ingehuurd moet worden, zal dit vallen onder de post 'onvoorzien'. Hij denkt dat iedereen er bij gebaat is als dit voorstel voortvarend wordt opgepakt. Er begint zich zelfs al een klein, informeel circuit af te tekenen van mensen die met commentaar komen, dat nu geformaliseerd moet worden. Hij hoopt er in de volgende commissievergadering mondeling op terug te kunnen komen.

Tweede termijn

De VVD is blij met de reacties.

De SGP is benieuwd naar de reactie van de ChristenUnie over de afweging die zij wilde maken.

De ChristenUnie reageert, dat dit volgens de gedeputeerde onder de post 'onvoorzien' valt en dat het nu even afwachten is wat het allemaal gaat kosten.

Het CDA vraagt de ChristenUnie of zij nu een vrijbrief geeft omdat zij het niet afkadert.

De voorzitter geeft aan, dat de commissie in februari 2008 heeft gediscussieerd over het voorstel, waaruit bleek dat zij vond dat het voorstel niet rijp was en nader uitgewerkt diende te worden. Nu vraagt zij het college om het voorstel over te nemen en met een uitwerking te komen. Die uitwerking zal aan de commissie worden voorgelegd, waarbij het college naar alle waarschijnlijkheid ook aan zal geven wat het aan capaciteit kost en waar eventueel dekking gevonden moet worden. Met deze opdracht aan het college heeft de commissie nog niet besloten om het project ook ten uitvoer te brengen.

De VVD kan zich vinden in het door de voorzitter geschetste traject.

Het CDA reageert, dat de uitwerking ambtelijke capaciteit kost en dat de ChristenUnie nog niet heeft aangegeven of zij het daarmee eens is.

De PvdA vraagt waar deze formele opstelling van het CDA vandaan komt. Als er geld overblijft, wordt ook niet aan het college gevraagd wat het dat jaar extra gaat doen. De partij gaat er vanuit dat het college

prima in staat is om aan te geven of het binnen de kaders past. En als dat niet zo is, komt het college wel bij de commissie terug om daar een besluit over te nemen.

De voorzitter besluit, dat de commissie aan het college gevraagd heeft om met een uitwerking te komen. Op het moment dat die uitwerking er ligt, kan de discussie binnen de commissie vervolgd worden.

b. Spoorlijn Almere-Utrecht-Breda (AUB)

GroenLinks meldt, dat zij bezig is met de voorbereiding van een initiatiefvoorstel over de spoorlijn AUB. Het is de bedoeling om het voorstel in de commissievergadering van juni in te brengen.

De voorzitter reageert, dat de commissie het voorstel met belangstelling afwacht.

8. Portefeuillehouder H. Dijkma

a. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

b. Bespreekstuk

1. Gratis openbaar vervoer

Eerste termijn

De gedeputeerde deelt een brief uit d.d. 11 mei 2009 afkomstig van ROCOV Flevoland.

De voorzitter vraagt of de commissie de notitie integraal of per stelling wil behandelen.

Volgens de PvdA zijn er vier punten te onderscheiden: het procesverloop, conclusie uit de twee evaluatierapporten, voorstel vervolgprouf, welke stelling ziet de commissie als input voor het beleid. Zij heeft er geen behoefte aan stelling voor stelling te bespreken.

Het CDA geeft er de voorkeur aan om de notitie integraal te behandelen.

De voorzitter stelt voor om de notitie eerst in één algemene ronde te behandelen en op basis daarvan eventueel nadere discussiepunten voor de tweede termijn vast te stellen.

Volgens de VVD zijn de stukken van een verfrissend en helder niveau en zij is erg blij met deze manier van presenteren. De open vragen voor discussie kan zij delen, hoewel er nuanceverschillen kunnen worden opgemerkt. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden die het meest effectief zijn in relatie tot het beschikbare budget. Sinds wanneer zijn gemeenten verantwoordelijk voor inkomensbeleid? Voor de rest kan zij zich goed vinden in het voorstel om een proef te doen met gratis OV op een zodanige wijze dat dit ook stimulerend zal werken voor de economische activiteiten in Flevoland. Zij gaat dan ook akkoord met de twee voorstellen onder het kopje 'Het vervolg'. Wel wil zij graag een meer specifieke omschrijving zien: bij succesvol verloop van de voorgestelde proeven zal gratis OV voor de doelgroep toeristen structureel moeten kunnen worden gemaakt. Alle toeristen die een betaalde overnachting in Flevoland maken, zouden dan voorzien kunnen worden van een dagkaart voor de hele provincie voor de dag na de overnachting. Dit stimuleert het toerisme en zal allerlei economische neveneffecten hebben, waardoor het mes aan verschillende kanten snijdt. De partij vraagt het college hoe het denkt de financiering rond te krijgen, met inachtneming van punt 2. gemeld onder het kopje 'Het vervolg'.

De SGP vindt het een verademing om zo'n interessant onderwerp in zo weinig woorden gepresenteerd te krijgen, zonder dat de diepgang is aangetast. Zij is ook blij met de stellingen, zodat er over gesproken kan worden. Gratis wekt de indruk dat het niets kost. De vraag is of de commissie ermee instemt, dat het provinciaal bestuur geld steekt in openbaar vervoer. Voor de partij is het belangrijk dat er ook een milieudoelstelling doorklinkt; er ligt nu teveel nadruk op de economische en ruimtelijke kant. Wat de SGP betreft behoeft de vermindering van files een niet al te hoge prioriteit, zij wil meer prioriteit geven aan mobiliteit van mensen met lage inkomens. Om het gebruik van OV te stimuleren moet het een integraal beleidsonderdeel worden. De partij vindt stelling 9 te sterk gesteld; zij vindt dit ook de verantwoordelijkheid van de diverse overheden. Verder kan zij zich vinden in de verwoorde beleidsdoelstellingen.

Het CDA geeft aan dat er in november 2007 is gesproken over een aantal doelstellingen: invoering van gratis OV op grotere schaal en een bijdrage aan de mobiliteit van speciale doelgroepen. De partij ging er vanuit, dat dit ook het uitgangspunt was voor het vervolg, maar mist nu de vertaling daarvan in dit voorstel. Destijds was het moment niet daar om er vervolg aan te geven, omdat er zoveel landelijke

proeven waren. Nu krijgt de partij het gevoel dat wat toen afgesproken is losgelaten wordt. Het economisch belang van het voorstel is groot, maar de partij ziet daar liever andere oplossingen voor. De resultaten kunnen beïnvloed worden door de weersomstandigheden tijdens de proef. Bovendien is het een seizoensgebonden voorstel en de partij vraagt zich af wat het gevolg ervan is als integraal onderdeel van OV en hoe dit structureel gemaakt zou kunnen worden. In het kader van de mobiliteit van specifieke doelgroepen, betwijfelt zij of de doelgroep op deze lijn wel de juiste is. Stelling 6 en 7 vindt zij meer feitelijkheden dan doelstellingen en voor wat betreft stelling 8 sluit de partij zich aan bij de opmerking van de VVD.

De SP is van mening dat de vraagstelling van de provincie botst met de experimenten van het ministerie van V&W, zoals onder andere blijkt uit de stellingen 6, 7 en 8. Zij ondersteunt het voorstel wel, omdat het een hulpmiddel kan zijn in de economische situatie van dit moment. Wel vraagt zij of de provincie Gelderland ook bij kan dragen aan de kosten, zij profiteert er immers ook van.

GroenLinks bekijkt dit voorstel vanuit een sociaal en milieuoogpunt. Zij is het van harte eens met stelling 1, maar stelt voor om deze stelling uit te breiden met bijvoorbeeld bedrijventerreinen. Bij stelling 4 heeft zij moeite met de rol van stakeholders; men mag verwachten dat de provincie een stimulerende rol op zich neemt. Stelling 7 kan beter positief benaderd worden: er wordt bijgedragen aan maatschappelijke participatie van ouderen. Voor wat betreft de proef geeft de partij aan, dat er voor bijvoorbeeld Walibi bijna geen verandering zal zijn. Er zijn al combikaarten te koop, waarbij het busvervoer (vrijwel) gratis is. Daarnaast is Dronten bang, dat zij winkelende bezoekers mis gaat lopen, omdat deze gratis met de bus naar Elburg of Harderwijk kunnen. Deze maatregel lijkt dan ook vooral mensen van buiten Flevoland ten goede te komen en de Flevolandse economie minder te stimuleren. Is het mogelijk om het traject te verlengen naar bijvoorbeeld Aviodrome, Natuurpark Lelystad, Bataviastad? Ook GroenLinks dringt aan om bij de provincie Gelderland aan te kloppen voor het delen van kosten voor de proef.

De ChristenUnie heeft het stuk met gemengde gevoelens gelezen. De stellingen zijn negatief geformuleerd en er lijkt vanuit een negatief uitgangspunt te zijn gekeken naar de effecten van gratis OV. De opzet van gratis OV is het opvullen van lege plekken in de bussen. De partij roept op om mee te denken over het opvullen van die lege plekken, mogelijk in combinatie met de OV-chipkaart. Het terugdringen van files is een belangrijke factor. Kan gratis OV hiervoor nog meer ingezet worden? Stel dat er 80% van de forensen met het OV zou gaan, dan zou dat zou miljarden schelen aan investeringen in infrastructuur. De bestedingen voor nieuwe bussen vallen daarbij in het niet. Bovendien zou het milieu hier ook bij gebaat zijn. De partij is nieuwsgierig naar de verandering van het kostenplaatje als je een toename van OV-gebruik afzet tegen een afname van het autoverkeer. De SGP merkt op dat het hier gaat over gratis OV en de ChristenUnie heeft het meer over OV in het algemeen. De ChristenUnie reageert, dat gratis OV als filebestrijder in dit stuk wordt afgekraakt. Dat was gebleken uit een kleine proef en zij plaatst daar grote vraagtekens bij. Het CDA wil de opmerking 'kleine proef' nuanceren, aangezien het om een proef ging die uit 10 onderdelen bestond. Bij stelling 5 kan de ChristenUnie zich niet vinden in de opmerking dat het niet logisch is om de reiskosten voor leerlingen van onderwijsinstellingen met een specifieke religieuze inslag af te wentelen op de samenleving. De rijksoverheid kiest juist voor heel grote scholen, waardoor de reisafstand steeds groter wordt. De vraag is of je deze kosten op de ouders af moet wentelen. De VVD geeft bij interruptie aan dat er altijd een school op korte afstand bereikbaar is, alleen strookt die niet in alle gevallen met de voorkeur van de ouders. Als ouders vervolgens kiezen voor een school ver weg, dan zijn daar consequenties aan verbonden, die niet op de samenleving afgewenteld moeten worden. In tegenstelling tot de ChristenUnie vindt de PvdA het geen negatief stuk, maar juist een realistisch verhaal. Het is immers de opmaat voor een structurele invoering waarbij goed gekeken moet worden naar de kosten en de baten. De opbrengsten zijn vooral maatschappelijk, maar het kost wel geld en gaat daardoor ten koste van iets anders. De partij vraagt zich af waarom de ervaringen van Lelystad op het gebied van gratis OV niet zijn meegenomen. Uit het rapport 'Gratis OV voor 65-plussers' blijkt een tweedeling tussen stedelijke en regionale gebieden. Hoe daarmee om te gaan? Andere belangrijke conclusies: ouderen (met name die niet over een auto beschikken of slecht ter been zijn) gaan meer maatschappelijke activiteiten ondernemen en de proeven hebben niet geleid tot capaciteitsproblemen. Wel was er een gemis aan inkomsten. Bij de evaluatie van de proef bij fileknelpunten ontstaat een heel ander beeld: het kost veel moeite om mensen vanuit de auto in het openbaar vervoer te krijgen. Kwaliteit en snelheid lijken hierbij van groter belang dan de factor prijs. De proef leidde niet tot filereductie, maar wel tot meer mobiliteit. Met betrekking tot de nu voorgestelde proef begrijpt de partij dat er voor een

andere en interessante invalshoek gekozen is, omdat er al zoveel varianten zijn onderzocht. Enkele vragen: Is de bereikbaarheid van de voorzieningen nu een probleem? Het gaat hier om dagjesmensen, leidt dit wel tot gedragsverandering? Waarom is er gekozen voor een combinatie met Elburg? De partij is nog steeds zeer geïnteresseerd in het concept gratis OV en ziet ook mogelijkheden om dingen te combineren. Zij geeft graag gehoor aan de oproep van de ChristenUnie.

De voorzitter constateert dat partijen wel kanttekeningen hebben geplaatst en van inzicht verschillen, maar dat er geen meerderheden zijn ontstaan tegen één van de tien genoemde stellingen. Wel is er een elfde stelling geopperd met duurzaamheid en milieu als uitgangspunt. Enkele fracties zijn ingegaan op de consequenties van dit beleid in relatie tot de nu voorgestelde doelgroep. De voorzitter concludeert dat er enkele vragen aan gedeputeerde Dijkma zijn gesteld, waaronder het verzoek om iets dieper in te gaan op de beleidsmatige kant van dit voorstel.

Gedeputeerde Dijkma reageert, dat de open vragen bedoeld waren als aanzet voor de discussie tussen de Statenleden onderling. Hij is blij met de conclusie van de voorzitter, dat er geen meerderheden zijn ontstaan tegen één van de opgenomen stellingen. De zogenoemde elfde stelling over het milieu is wel hier en daar impliciet opgenomen, waaronder in bijlage 2, maar de gedeputeerde heeft er geen moeite mee om de milieudoelstelling meer expliciet op te nemen. Gemeenten voeren inkomenspolitiek uit via de wet Werk en bijstand, dit had iets genuanceerder vermeld kunnen worden. Er zijn diverse subdoelstellingen door de partijen genoemd, maar met het voorstel is een duidelijke doelstelling neergelegd. Daaronder vallen een economische impuls (toeristen van de kuststrook langs het Veluwerandmeer en Drontenermeer naar Flevolandse activiteiten trekken), milieudoelstelling (vaker gebruik maken van OV en niet direct in de auto stappen) en het voor jongeren eenvoudiger maken om gebruik te maken van attracties/activiteiten. De gedeputeerde stelt voor om de vragen over Dronten, Lelystad, Elburg en het laten meebetalen van Gelderland in een uitgebreidere proef voor 2010 mee te nemen en nu eerst van start te gaan met een kleine proef. Anders is het vanwege de complexiteit niet meer mogelijk om de proef op 1 juni te beginnen. De PvdA vraagt of de nieuwe concessie hier nog een rol bij speelt. De gedeputeerde reageert dat de vervoerders niet in de rij staan voor de nieuwe concessies van Almere en hij verwacht dan ook niet dat het een nadelig effect zou kunnen hebben. Wel zou het interessant kunnen zijn om dit bij de nieuwe concessie voor een langere termijn op te nemen. Als het ministerie van V&W de subsidie inderdaad verstrekt en de kosten voor de provincie maximaal € 140.000 bedragen, lijkt het de gedeputeerde verstandig om deze proef nu uit te voeren en daarna, begin volgend jaar, een soort evaluatie te hebben. Op die manier kunnen er in februari 2010 richtlijnen vastgesteld worden voor het wel of niet uitbreiden van de proef. De gedeputeerde zegt, dat hij aan de gang kan met de kaders die de commissie heeft aangegeven. Het is dan zijn bedoeling om begin 2010 definitieve kaders vast te stellen aan de hand van de beperkte proef. Een beperking daarbij is echter wel het afgebakende budget.

Tweede termijn

De voorzitter stelt voor om in de tweede termijn nader te discussiëren over de opgenomen stellingen. Het CDA heeft de indruk dat bij de voorgestelde proef een lijn wordt aangepast, waardoor er geen sprake is van benutting van restcapaciteit. Wordt er gebruik gemaakt van het bestaande netwerk of moet dat aangepast worden? De partij vindt het belangrijk om als uitgangspunt te houden dat zo'n proef een goed marketinginstrument is voor het OV op zich en dat dat ook een leereffect kan zijn voor de toekomst. Zij vraagt zich af of de voorgestelde doelgroep wel de juiste is. Een ander uitgangspunt is het bewerkstelligen van een verschuiving van reizigers van de spits naar de daluren. De partij reageert op de ChristenUnie, dat bij gratis OV voor een complete lijn geen OV-chip nodig is.

De VVD is geen voorstander van teveel detaillering; zij wil liever eerst deze pilot uitvoeren om ervaring op te doen. Op basis daarvan kan vervolgens gekeken worden hoe verder te gaan. De partij steunt de proef op basis van economische argumenten en het stimuleren van verblijfsrecreatie in Flevoland, bij voorkeur gekoppeld aan overnachtingen. Er zijn nog veel andere terreinen om proeven te doen, maar daarvoor ontbreken de financiële middelen. Bovendien is dit een terrein waarop in Nederland nog weinig ervaring is opgedaan, terwijl in het buitenland gratis openbaar voor toeristen vaak heel gebruikelijk is. Met betrekking tot stelling 4 reageert de partij, dat als men iets wil doen voor een bepaalde doelgroep en er een budget voor die doelgroep bestemd is, de bekostiging ook uit dat budget kan gebeuren. Zij vindt het

niet correct om deze stelling direct af te wijzen. Bij stelling 9 moet het woord 'primaire' volgens haar gelezen worden als 'in eerste instantie'. Dat betekent dat er ruimte is om er eventueel anderen bij te betrekken.

De PvdA vindt de economische invalshoek van de proef interessant, omdat het kennis oplevert. In de stellingen wordt gevraagd naar input voor beleid en dat sluit niet uit, dat op andere terreinen ook activiteiten worden ontplooid. De partij ziet het beleid en deze proef dan ook als twee aparte dingen. Zij heeft de indruk dat de discussie vooral draait om de stellingen 4, 8 en 9; deze stellingen onderschrijft de partij niet zonder meer. Zo vindt zij bij stelling 4 dat ook de provincie de verantwoordelijke partij zou kunnen zijn. Gratis OV kan ook een doelstelling op zichzelf zijn binnen het mobiliteitsbeleid. Zij is er wel gevoelig voor om de door de ChristenUnie genoemde variant te onderzoeken en denkt daarbij met name aan gratis OV in de daluren voor 65+. De formulering die GroenLinks voorstelt voor stelling 7 kan haar goedkeuring wegdragen. Stelling 6 mag van de PvdA ook positiever geformuleerd worden, omdat er wel degelijk effect is (de totale mobiliteit neemt toe en er gaat een stimulans vanuit). In stelling 8 wordt gratis OV gezien als middel van inkomensbeleid. Maar de provincie heeft ook als taak om het OV te stimuleren, gebieden te ontsluiten en mobiliteit te spreiden. Het is niet alleen iets voor een doelgroep. De partij zegt, dat je met OV-chip het effect van stigmatisering kwijt bent.

GroenLinks denkt bij stelling 4 ook dat de provincie zou kunnen bijdragen. Zij pleit bij stelling 7 voor een andere formulering, bijvoorbeeld 'Gratis OV kan een efficiënte maatregel zijn voor het vergroten van de participatie van ouderen'. Ook stelling 6 zou genuanceerder weergegeven kunnen worden.

De ChristenUnie volgt de PvdA in de afwijzing van stelling 4. Ook kan zij zich vinden in de opmerkingen van GroenLinks over de stellingen 6 en 7. Zij herhaalt haar oproep aan de andere partijen om mee te denken over het opvullen van de lege plekken, bijvoorbeeld door ouderen om de participatie te vergroten.

Daarnaast vraagt zij zich af welke mogelijkheden zich gaan voordoen met de komst van de OV-chip voor wat betreft gratis OV. Zijn er dan nieuwe mogelijkheden om beter met het instrument om te gaan?

De SP herhaalt dat zij de vraagstelling vindt botsen met de ervaringen uit de proeven van het ministerie van V&W. Zij kan zich vinden in de argumenten van de PvdA met betrekking tot stelling 4.

De SGP is het ook eens met de PvdA voor wat betreft stelling 4. Zij vindt dat de stellingen 8 en 9 zorgvuldiger geformuleerd zouden kunnen worden. Zij leest stelling 9 nevenschikkend: ook de overheden hebben een verantwoordelijkheid.

De gedeputeerde kan zich in grote lijnen in de conclusies vinden. Voor wat het beleid en de genoemde stellingen betreft komt hij daar bij de nadere formulering begin 2010 op terug. In de commissie wordt nu gesproken over taakverbreding van de provincie, terwijl er juist minder middelen beschikbaar komen. De Staten moeten daar bij het opstellen van het definitieve beleidskader wel over nadenken. Hij wil een pleidooi houden om de proef nu in deze vorm te houden, zeker met de huidige economische crisis, waardoor Nederlanders meer binnen Nederland met vakantie gaan. Het is belangrijk om dit aan te grijpen als een van de pogingen om de Flevolandse economie in stand te houden.

Derde termijn

De VVD stelt de voorzitter voor om het voorliggende stuk in tweeën te delen en een uitspraak van de commissie te vragen over de proef en een uitspraak over het stuk met de stellingen en het beleidsmatige deel.

De voorzitter geeft aan dat de commissie gevraagd wordt om in te stemmen met de uitgangspunten en zij krijgt de gelegenheid om te adviseren over de proef.

De PvdA stemt zoals eerder gezegd niet in met de stellingen 4, 8 en 9. Zij is niet van mening dat het hier gaat om een uitbreiding van de taken van de provincie, OV blijft een kerntaak. Het gaat wel om uitbreiden van het financiële aandeel van de provincie. De ChristenUnie en het CDA hebben aangegeven dat er mogelijk draagvlak is om iets te doen met daluren en doelgroepen en dat pakt de PvdA graag op. Zij stemt in met deze proef en daarnaast wil zij blijven nadenken over het beleid voor gratis OV.

De VVD deelt de stellingen, maar is niet ongevoelig voor eventuele nuance-invullingen. Zij wil het college eerst de gelegenheid geven om alle informatie van vanavond te verwerken in een definitieve versie. De partij wil de pilot op korte termijn laten doen om nog dit seizoen ervaring te kunnen opdoen. Verder wacht zij met belangstelling in de winter de gegevens van het college af om de proef te evalueren en te

kijken hoe daar in 2010 mee om te gaan. Voor de tweede case in 2010 zou de verbinding Urk-Schokland-Ens-Belterwieden in aanmerking kunnen komen.

Het CDA betreurt het, dat bij de proef voor deze lijn gekozen is. Zoals GroenLinks ook al aangaf zijn er attracties bij waar vervoersmogelijkheden bij het toegangskaartje in zitten. Bovendien zijn de kosten voor de dagattracties dusdanig hoog dat een groot gedeelte van de Flevolandse bevolking geen gebruik kan maken van deze gratis voorziening. Uit andere proeven in het land zijn al heel veel onderzoeksgegevens beschikbaar. De partij vraagt zich af of er nu een proef wordt gedaan om maar een proef te kunnen doen of dat Flevoland echt wat met deze lijn en attracties wil doen. Valt er nog te praten met het vervoerbedrijf over een bijdrage voor deze proef? Wat is de verdere procedure omtrent dit document?

De SP steunt de proef en pleit ook voor onderzoek naar gratis OV voor andere doelgroepen.

GroenLinks is het niet eens met de stellingen 4, 7 en 8 en vraagt om nuancering van stelling 6. Het voorstel om daluren in te vullen, vindt zij uitstekend. Zij stemt in met de proef en zij vindt de aanvulling van de gedeputeerde over een eventuele uitbreiding in 2010 aantrekkelijk.

De ChristenUnie kan zich niet vinden in stelling 4 en heeft moeite met stelling 5 voor wat betreft het in eerste termijn aangehaalde deel. Bij de proef vraagt zij toch aandacht voor het centrum van Dronten.

De SGP is blij met de toevoeging van stelling 11.

Gedeputeerde Dijkzma geeft aan, dat GS dit kunnen besluiten, maar dat zij graag de mening van de commissie wilde horen. Zij gaan direct met de proef aan de gang en zullen kijken welke modaliteiten daaraan gegeven kunnen worden. Er zou een bijdrage van het vervoerbedrijf kunnen zijn in de vorm van het benutten van restcapaciteit, waardoor de restcapaciteit op een goedkopere manier verkregen kan worden.

De voorzitter wenst het college succes met het uitvoeren van de proef en concludeert dat er op een later moment verder over de beleidskaders gesproken zal worden.

c. Vragenronde

Er zijn geen vragen.

9. Jaarstukken 2009

a. Algemene ronde

De VVD vindt de stukken goed opgesteld en prettig leesbaar. Vorig jaar is al gesproken over onderbesteding en dat is dit jaar weer het geval. Het is niet de bedoeling van een begroting om geld over te houden en zij verzoekt het college om strakker de hand aan de begroting te houden.

Gedeputeerde Dijkzma reageert, dat men, met name op het gebied van verkeer van mensen, producten en diensten, te maken heeft met procedures die vertraging kunnen opleveren. Om die reden is overcommitting in het leven geroepen.

Gedeputeerde Greiner komt de vergadering binnen.

b. Thema 2: Verkeer van mensen, producten en diensten

De SP vindt het ook een duidelijk en goed stuk, maar heeft één vraag: In de grafiek met verkeersslachtoffers is een stijging van het aantal slachtoffers te zien, terwijl in de begeleidende tekst sprake is van een afname. Hoe zit dit? Daarnaast vindt zij dat de NS vooral tijdens de spits te weinig treinstellen inzet; is er iets te doen aan de middelen voor de NS?

De VVD is content met de invulling van de drie hoofdpunten en heeft waardering voor de Haagse lobbyactiviteiten van de gedeputeerde. Zij is vooral tevreden dat de verbinding tussen Emmeloord en Lelystad gerealiseerd is.

GroenLinks constateert dat de accountant geen fouten en onzekerheden heeft gevonden. Uit de verschillenanalyse blijkt onderuitputting bij verschillende punten: Wat is er bij verkeerseducatie gedaan om derden te stimuleren aanvragen in te dienen? Wat is de oorzaak van onderuitputting bij Regiotaxi en wat is er gedaan om het gebruik te stimuleren? Wat zijn de consequenties van het uitstellen van Regionet? Ten slotte vindt zij het mooi dat alle voornemens voor het onderhoud van de vaarwegen binnen het budget zijn gerealiseerd.

Het CDA complimenteert het college met de helderheid van het verslag. Zij is benieuwd naar de cijfers over de verkeersveiligheid in 2008 ten opzichte van de andere provincies, want het staatje op pagina 32 is

daarop niet bijgewerkt. Het bedrag voor vervoermanagement is niet benut, omdat er geen kansrijke projecten zijn aangemeld. Kan de commissie hierin iets betekenen? Er is onderuitputting voor 40 haltes tussen Amsterdam en Almere voor hoogwaardig OV. Is daar komend jaar wel aanvullende financiering voor te verwachten? Zo niet, wat gebeurt er dan met dit bedrag?

Ook de ChristenUnie is blij met de duidelijkheid van de stukken. Is het voor het Infrafonds niet mogelijk om beter over de jaren heen te begroten? Bovendien is PS tussentijds niet ingelicht over het achterlopen van de bestedingen uit het Infrafonds. Worden de in 2008 begrote middelen voor de N23 in 2009 wel besteed? Wat is de status van Regionet en wat wordt er gedaan om de regiotaxi in de gemeente Dronten te verbeteren? Hoe denkt GS het draagvlak voor het verkeersveiligheidsproject onder bromfietzers en jonge automobilisten te verwerven? De commissie Alders lijkt aan te sturen op een luchthaven bij Dronten; wat zouden de financiële risico's voor de provincie daarvan zijn?

De PvdA vindt dit hoofdstuk ook duidelijk geschreven. Zij spreekt haar zorg uit over het jaarlijkse terugkomen van onderbesteding. Is dat een kwestie van planning of gaat het soms ook over de inhoud? Is er bij bepaalde punten (verkeersveiligheid, vervoersmanagement, regiotaxi) een actievere rol van de provincie nodig? Zij is blij met de gerealiseerde verbetering Zeewolde-Lelystad-Emmeloord.

De SGP merkt op, dat de wijze van verslaglegging aangeeft dat je als Statenlid op hoofdlijnen bezig moet zijn. Zij is blij dat het ingezette beleid op verkeersveiligheid zijn vruchten af begint te werpen. De partij is er dan ook voor om de getroffen maatregelen voort te zetten. Zij vindt het mooi dat er verslag is gedaan van de proef met led-verlichting en er bovendien nu al bekend is dat er eind 2009 aanpassingen in de led-verlichting nodig zijn. Ten slotte is ook zij benieuwd naar het antwoord van de gedeputeerde met betrekking tot de vragen die GroenLinks gesteld heeft over onderbenutting en of er voldoende bekendheid is gegeven aan de mogelijkheden.

Gedeputeerde Dijkzma bedankt de commissie voor haar complimenten. Lange tijd is er ingezet op rotondes en andere verkeersveiligheidsmaatregelen en die zijn heel effectief gebleken. Een jaar is in wezen een toevalligheid; daarom moet eigenlijk naar de gemiddelde trend gekeken worden. Maar elk verkeersslachtoffer is er één teveel. Over 2008 kon nog geen vergelijking met andere provincies gemaakt worden, maar de dalende trend in Flevoland is bevestigd. Flevoland is daarmee de meest verkeersveilige provincie. Op het gebied van OV probeert de provincie in te spelen op de wensen van de reizigers. Op de NS heeft de provincie weinig grip. Zij wacht de metingen van de NS op het gebied van reizigersvervoer af en als de ideeën van de SP daarin bevestigd worden, zal zij dat in het periodieke overleg met NS meenemen. Een groot deel van het budget voor verkeerseducatie gaat rechtstreeks naar de gemeenten en die zijn ook verantwoordelijk voor de besteding ervan. De provincie is er wel mee bezig door middel van algemene beleidslijnen en het organiseren van verkeersveiligheidsdagen. De onderbesteding bij de regiotaxi heeft onder andere te maken met de vergissing waarop de provincie in de regio Zeewolde te werk is gegaan. Daar is ingezet op intensivering van de bekendheid ervan en dat heeft tot nu toe wel vruchten afgeworpen. Het is niet de bedoeling dat dit budget volledig besteed moet worden, ook omdat het gebruik vooraf niet volledig is in te schatten. De gedeputeerde is van mening dat de regiotaxi wel voldoet aan de behoefte op dit moment. Niet-deelnemende taxibedrijven vinden de regiotaxi soms zelfs te succesvol. Het niet bestede geld voor Regionet blijft hiervoor gereserveerd, ook wordt er gereserveerd voor de N23. Op de vraag van het CDA over het initiëren van projecten komt de gedeputeerde later terug in een korte notitie, net zoals op de vraag over de regiotaxi in Dronten. Het Infrafonds is bedoeld om geld te reserveren voor later gebruik en het PMIT geeft de plannen over de jaren aan. De ChristenUnie merkt op dat er een bedrag was begroot om in 2008 uit te geven. Als het niet de bedoeling was om het uit te geven, waarom wordt dat dan begroot? De gedeputeerde reageert, dat hij zich niet kan herinneren dat er begroot was om het totale bedrag uit te geven. De commissie Alders gaat een advies geven over een locatie voor de luchthaven. Omdat de commissie Alders nog aan het afwegen is, is het nog te vroeg om al een totale risico-inventarisatie uit te voeren. Er wordt gesproken over Dronten, maar gezien alle procedures/processen zou het dan 27 jaar kunnen duren voor daar dan daadwerkelijk een vliegveld komt. De gedeputeerde voert het beleid uit dat de commissie heeft gevraagd: nee zeggen tegen een locatie ten westen van Dronten, omdat het omgevingsplan dat niet toelaat. De provincie heeft positief ingezet op vliegveld Lelystad. Zij wil een regionaal vliegveld in Flevoland en geen tweede nationale luchthaven. Bovendien heeft zij geen behoefte aan kapitaalvernietiging. Tot nu toe zouden er niet direct financiële risico's aan een verandering van de locatie zitten. Vanaf het moment dat er met OMALA een bedrijventerrein ontwikkeld gaat worden zitten er

wel substantiële risico's aan, maar dat is ook opgenomen in het businessplan van OMALA. Er is inderdaad onderbesteding, maar wel minder dan vorig jaar. Door middel van overcommitting wordt daarop geanticipeerd. Aan het eind van 2009 komt men pas aan implementatie van led-verlichting toe, als er dan ten minste geld voor beschikbaar is. Dat is een afweging bij de Voorjaarsnota.

De voorzitter constateert, dat het college nader terugkomt op de volgende onderwerpen: verkeerseducatie, projecten op het gebied van vervoersmanagement en regio taxi in Dronten.

Gedeputeerde Dijkma verlaat de vergadering.

c. Thema 3: Economie en arbeidsmarkt

Eerste termijn

Het CDA vindt dit een verbetering ten opzichte van vorig jaar. De partij hoopt dat het steeds beter blijft lukken om de begroting en jaarrekening in evenwicht te krijgen. De gestelde doelen zijn ook redelijk behaald. Op pagina 44 wordt voor 'Ondersteuning projecten versterking en innovatie landbouw en visserij' verwezen naar het onderdeel pMJP, maar daar is dit onderdeel niet terug te vinden. Wel is er een flinke onderbesteding te zien, waar komt dat door? Het is goed om te zien dat de tijdens de zomerschool ontwikkelde checklist wordt gebruikt. Op pagina 51 staat een aantal indicatoren voor het totale programma van OP-WEST. Het is positief dat er meer is gebeurd dan vooraf verwacht mocht worden. Alleen de laatste drie rijtjes van de kolom zijn niet uitgevoerd; hoe denkt de gedeputeerde deze alsnog te gaan realiseren?

De SGP is onder de indruk van het programma en zij heeft waardering voor de behaalde resultaten. De VVD geeft aan, dat in het Hoofdlijnenakkoord ingezet is op 25.000 extra arbeidsplaatsen. Nu zijn er ongeveer 10.000 gerealiseerd. Gaat de gedeputeerde de contacten met gemeenten nu intensiveren ten aanzien van de vestiging van bedrijven? Ook zou er meer ingezet kunnen worden op innovatie. Mogelijk zou een workshop in de leisure- of economische sfeer handig zijn om daar handen en voeten aan te geven. De SP vraagt wanneer de GVV's beoordeeld zullen gaan worden. Zij vindt het jammer dat het project voor startend ondernemerschap in juli 2008 gestopt is en vraagt meer aandacht voor dit onderwerp. Het CDA merkt op, dat er een hoorzitting startersbeleid is geweest en dat bekend was dat het per 1 juli 2008 zou stoppen. Vandaar dat er afspraken zijn gemaakt over hoe te kunnen komen tot een nadere invulling van het startersbeleid. De PvdA geeft aan dat er in de vorige commissievergadering is toegezegd dat er een nieuw voorstel zal komen. De SP vervolgt haar betoog en geeft aan het verslag wel duidelijk te vinden, maar er toch enkele dingen in te missen, onder andere over glastuinbouw.

Ook GroenLinks vindt het verslag helder. Het valt haar op dat er bij veel projecten vermeld staat dat die niet zijn afgerekend in 2008 en vraagt om een toelichting.

De ChristenUnie geeft haar complimenten over dit hoofdstuk en verzoekt ook om een snelle invulling van het startersbeleid.

De PvdA vraagt om meer toelichting op de onderbesteding. Zij is blij dat de meeste gemeenten de GVV hebben ingediend, alleen Almere heeft dat nog niet gedaan. De partij kan daar wel begrip voor opbrengen, omdat Almere druk bezig is met de Schaalsprong. Wordt er al begonnen met de beoordeling van de ingediende GVV's of wordt er gewacht op Almere? De partij komt met een nieuw voorstel voor het startersbeleid en zij is ook bereid om daarvoor geld vrij te maken. Zij heeft gehoord dat er zich in 2008 10 bedrijven in Flevoland hebben gevestigd en is benieuwd naar de beweegredenen van die bedrijven. Zijn die bekend?

Gedeputeerde Greiner is blij met de waarderende woorden. Op pagina 124 staat een opsomming van de projecten in het kader van versterking van de landbouw, alsmede twee kavelruilprojecten. Voor visserij moet gekeken worden naar het Europese programma. De onderbesteding bij landbouw heeft te maken met het budget voor kavelruil. Kavelruil komt moeilijk van de grond en er wordt gezocht naar een manier om dat op gang te krijgen. Twee initiatiefnemers hebben een stichting opgericht om de provincie daarbij te helpen. Over de derde kolom op pagina 51 bestaat wellicht een misverstand: In de eerste kolom staat hoe het wordt geacht voor de hele Randstad uit te pakken en in de tweede en derde kolom hoe het zit op

Flevolands niveau. Daarbij gaat het om het programma 2007-2013, waardoor er nog een aantal jaren te gaan zijn om het resultaat te bereiken. Het thema promotie en acquisitie voor bedrijven is in Flevoland een merkwaardig onderwerp. Bedrijven hebben een eigen belangenafweging en gemeenten proberen daarop in te spelen. Dat leidt wel eens tot situaties waarbij verschillende gemeenten interesse tonen voor hetzelfde bedrijf. In zo'n geval treedt de gedeputeerde als bemiddelaar op. Almere worstelt met de GVV door de huidige ontwikkelingen. De provincie heeft het bureau Ecorus gevraagd om een regionaal economische visie te maken. Er is een conceptrapport beschikbaar, dat ook aan de commissie gestuurd zal worden. Hieruit blijkt dat er nieuwe tendensen zijn, waaronder het feit dat er overcapaciteit dreigt voor bedrijventerreinen. De provincie is nu in gesprek met gemeenten om te komen tot een betere afstemming van de planning van bedrijventerreinen en acquisitie-inspanningen en mogelijk meer thematisering. De provincie houdt zich ook zelf bezig met acquisitie en kiest daardoor voor een krachtiger positie dan voorheen. Zij stimuleert Almere wel om de GVV in te leveren, maar zal daar niet op wachten voor de beoordeling van de overige GVV's. Innovatie staat bovenaan de Speerpunten, maar is een geldverslindende beweging. Vandaar dat de provincie probeert aan te sluiten bij nationale programma's en ook binnen het Europese programma zijn er mogelijkheden voor. Drie jaar geleden is een meting gedaan naar de innovatiegraad bij bedrijven en komend jaar wordt deze meting opnieuw uitgevoerd. Helaas weet je nooit of je genoeg doet, maar de gedeputeerde wil geen kans onbenut laten. Hij kan zich dan ook wel vinden in het voorstel van de VVD om een workshop te houden, zeker omdat leisure een groeimarkt is. De glastuinbouw in Luttelgeest heeft een capaciteit van 450 hectare, daarvan krijgt 200 hectare nu een invulling. Door de crisis is de vaart er nu uit, maar de ontwikkeling op zichzelf is voorspoedig. Het is een goede impuls voor de economie van de Noordoostpolder en er wordt gekeken of er een agrispoort aan verbonden kan worden. Daarop zal de gedeputeerde in een later stadium terugkomen. Dat er een aantal projecten niet in 2008 zijn afgerekend heeft te maken met het Europese Programma 2000-2006. Daaraan zijn ook in 2005 en 2006 nog projecten toegekend, die doorliepen tot in 2007 en 2008. De eindafrekening moet voor 1 juli 2009 klaar zijn. De onderbesteding heeft veel te maken met 'Pieken in de Delta', waarbij er veel tijd nodig is om de goedkeuring van het ministerie van Economische Zaken te krijgen. Flevoland heeft twee harde vestigingsargumenten, namelijk de beschikbare ruimte en het grote arbeidsmarktpotentieel. De overige argumenten van bedrijven zijn een smeltkroes van motieven.

De voorzitter constateert dat de gedeputeerde heeft toegezegd om op een later moment met de regionaal economisch visie te komen en een workshop te organiseren op het gebied van innovatie. In de commissie Bestuur is gesproken over (het ontbreken van) verwijzingen en daar is de toezegging gedaan dat dat volgend jaar beter zal zijn. Deze week ontvangt de commissie een uitnodiging voor de themabijeenkomst 'Economie en arbeidsmarkt'.

Tweede termijn

Het CDA is tevreden met de beantwoording en de partij wil graag meedoen aan de workshop. De VVD bedankt het college voor de uitvoerige en duidelijke beantwoording.

10. Presidium

a. Eerste update lange termijn agenda

Het CDA vindt de lay-out niet goed leesbaar door het raster en het kleine lettertype.

De SP sluit zich hierbij aan.

De voorzitter neemt de opmerkingen mee naar het Presidium.

11. Rondvraag

De PvdA vraagt welke maatregelen door GS zijn genomen in verband met de crisis. De vorige keer zei gedeputeerde Greiner dat er een werkgroep was opgericht en dat er een persbericht uit zou gaan. Maar de partij heeft hierover niets in de media teruggezien.

De VVD is aanwezig geweest bij de bijeenkomst in het kader van het vijfjarig bestaan van OMFL en vond het zeer geslaagd.

Het CDA en de PvdA vragen of de notitie 'Beleidseffectmeting starters varianten voor uitvoeringsprogramma' geagendeerd kan worden voor de volgende keer. De partijen hebben er enkele vragen over en de behoefte om erover te discussiëren.

Gedeputeerde Greiner vraagt de CdK om de vraag over de genomen crisismaatregelen zelf te beantwoorden aangezien hij de behandelaar van het onderwerp is. Wel meldt de gedeputeerde, dat de ontwikkelingen rondom het Provinciefonds tussen het ontstaan van de kredietcrisis en dit moment belangrijk zijn. Flevoland kon lang niet zoveel doen als andere provincies, hetgeen door de kredietcrisis schrijnender naar voren is gekomen dan ooit. De provincie heeft advies gevraagd aan SER Flevoland en dat is in concept binnengekomen. De gedeputeerde gaat er vanuit dat dit advies in de conclusies verwerkt zal worden.

De voorzitter meldt dat de door het CDA en de PvdA genoemde notitie vermeld staat als punt 10 op de lijst met ingekomen stukken. In de volgende commissievergadering (28 mei 2009) komt de Voorjaarsnota aan de orde, waarin ook de inhoud van de notitie betrokken kan worden. Maar als de commissie dat wil, kan de notitie ook apart geagendeerd worden.

Voor CDA en PvdA is aparte agendering niet nodig als de vrijheid bestaat om ook verduidelijking te vragen over de inhoud van de notitie.

12. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering om 22.30 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 25 juni 2009,
de commissiegriffier, de voorzitter,